

Krediidiandjate sektori II kvartali 2019 ülevaade

Teise kvartali lõpus tegutses turul 49 krediidiandjat ja 8 kredidivahendajat. Erandi alusel tegutses 12 krediidiandjat, viimased kuuluvad krediidasutustega samasse konsolideerimisgruppi.

Põhinäitajad	I kvartal 2019	Muutus	II kvartal 2019
Tarbimislaenude jääk	1 070 mln €	?	1 084 mlrd €
Lepingute arv	517 141	?	471 174
Puhas intressitulu	32,3 mln €	?	21,9mln €

Krediidiandjate tarbimislaenude laenu-portfelli jääk kasvas 2019. aasta teises kvartalis 1,3% ehk 14 mln euro võrra (võrdluseks: 2018. aasta teises kvartalis 5,2% ehk 48 mln eurot) ning ulatus 1,08 mld euroni.

Krediidasutustega seotud krediidiandjate turuosa kvartaliga kasvas ning moodustas 82% sektori laenuportfelli jäägist ehk 891 mln eurot. Nende hulgas on suurima turuosaga Swedbank Liising 26%, Luminor Liising 20% ja SEB Liising 20%. Ülejäänud ehk 18% turust on katnud tegevusloa alusel tegutsevad krediidiandjad. Nende hulgas on suurima turuosaga IPF Digital Estonia (3%) ja Placet Group (2%).

Keskmine tarbimislaenude kulukuse määr (KKM) erineb pankadega seotud krediidiandjate puhul märgatavalt tegevusloa alusel tegutsevatest krediidiandjatest. Keskmine tarbimislaenude (liising, muu rahaline krediit ja järelmaks kokku) kulukuse määr pankadega seotud krediidiandjatel oli nii esimeses kui ka teises kvartalis 9%, kuid tegevusloa alusel tegutsevatel krediidiandjatel kasvas KKM 44%-lt 47%-ni. Tõus on tingitud kallimate laenude mahu kasvust. Muu rahalise krediidi alla kuuluvat laenu, mis on sisuliselt tagatiseta väikelaen, anti teises kvartalis oluliselt rohkem – kui kahel eelmisel kvartalil väljastati neid laene 55 mln euro ulatuses, siis nüüd 68 mln eurot, kusjuures kasv toimus mitme suurema krediidiandja juures. Pankade tarbimislaenude kulukuse määr püsis keskmiselt 19% juures.

Ka laenuportfelli kvaliteet, mida Finantsinspeksioon jälgib mahakantud laenude ning üle 30 päeva viivises olnud laenude järgi, on krediidasutustega seotud krediidiandjate ja tegevusloa alusel tegutsevate muude krediidiandjate puhul väga erinev. Tegevusluba omavad krediidiandjad kandsid teises kvartalis maha laene summas 1,9 mln eurot ehk 1% oma laenuportfelist. Krediidasutustega seotud krediidiandjad kandsid samas maha laene summas 340 tuhat eurot ehk 0,04% oma laenuportfelist.

Tegevusloa alusel tegutsevate muude krediidiandjate viivises olevad laenud ulatusid 13,6 mln euroni ehk 7,1%-ni laenuportfelist. Krediidasutustega seotud krediidiandjate viivises olev laenujääk oli aga 1,4 mln eurot ehk 0,2% nende laenuportfelist. Seega on tegevusloa alusel tegutsevate muude

---

krediidiandjate neli korda väiksem laenuportfell pankadega seotud krediidiandjate laenuportfelliga võrreldes oluliselt suurema halbade laenude osakaaluga (8,1% vs 0,24%). Lisaks eraisikutele suunatud tarbimisläenudele väljastavad krediidiandjad läene ka äriühingutele. Äriühingute läenumaht ulatus 2,3 mld euronit. Aasta tagasi oli jääk 2,2 mld eurot. Suurimad äriühingute laenuportfellid on krediidiasutustega seotud ettevõtetel: Luminor Liising 27%, SEB Liising 26% ja Swedbank Liising 25% sektori äriühingute läenudest. Tegevusloa alusel tegutsevatest krediidandjatest olid suurema äriühingute läenude mahuga Hüpoteeklaen ja ALG Liisingu Aktsiaselts, mõlemale kuulus ligi 1,4% sektori äriühingute läenudest.

Peamised arengusuunad ja riskid

- Suurimaks riskiks krediidandjate tegevuses on jätkuvalt ettevõtjate suutlikkus täita vastutustundliku läenamise nõudeid. Kuna vastutustundliku läenamise nõuete täitmise eest vastutavad krediidandja juhid, on üheks riskiks krediidandja kui organisatsiooni struktuuriline ülesehitus. Teiseks riskikohaks vastutustundliku läenamise nõuete täitmisel on krediidandja kohustus kontrollida tarbija esitatud teavet. Seega on krediidandjate tegevuse üheks riskikohaks tarbija kohta kogutava teabe kättesaadavus, täielikkus ja tõele vastavus.

[Krediidandjate ja krediidivahendajate sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 17.12.2019